

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-1038/23-L
Sp. zn. ČŠIL-S-199/23-L

Název	Dům dětí a mládeže Větrník, Liberec, příspěvková organizace
Sídlo	Riegrova 1278/16, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec
E-mail	marta.kultova@ddmliberec.cz
IČO	71 294 511
Identifikátor	691 009 571
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marta Kultová
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Riegrova 1278/16, Liberec I-Staré Město, Liberec 5. května 42/36, Liberec I-Staré Město, Liberec
Inspekční činnost na místě	4. 12. 2023, 5. 12. 2023 a 8. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domem dětí a mládeže podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Hlavním předmětem činnosti Domu dětí a mládeže Větrník, Liberec, příspěvková organizace (dále „DDM“ nebo „školské zařízení“) je poskytování zájmového vzdělávání pro děti, žáky, studenty, zákonné zástupce nezletilých účastníků a další fyzické osoby. DDM nabízí různorodé aktivity sportovního, uměleckého, technického, přírodovědného a společenskovedního zaměření. Školské zařízení organizuje pravidelnou, příležitostnou, táborovou, osvětovou, spontánní a individuální činnost. Pravidelná i nepravidelná zájmová činnost je realizována nejrůznějšími formami např. zájmovými útvary, oddíly, kurzy, příležitostnými akcemi, spontánními činnostmi, prázdninovými aktivitami, klubovou činností. Součástí DDM je volnočasový V-klub, který kromě spontánních činností realizuje zájmové útvary a řadu aktivit pro širokou veřejnost, školám nabízí tematicky zaměřené výukové a preventivní programy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Činnost školského zařízení a koncepce jeho rozvoje vycházejí z dlouhodobé vize budovat pro všechny zájemce otevřené centrum pro volný čas se širokou nabídkou tradičních i moderních aktivit. Strategické cíle vytvářet optimální podmínky pro kvalitní zájmové vzdělávání, umožnit všem účastníkům realizovat se v oblasti svých zájmů a rozvíjet tak jejich vzdělávací potenciál, osobnost i kompetence se daří úspěšně naplňovat.

Systém pedagogického vedení školského zařízení je propracovaný a funkční. Na řídicích procesech se aktivně podílí také zástupkyně ředitelky. Obě svou činnost vzájemně koordinují a při plánování, organizování a realizaci zájmových aktivit úzce spolupracují s vedoucími čtyř oddělení zájmových útvarů i dalšími pedagogickými pracovníky. Ředitelka DDM část organizačních a kontrolních kompetencí účelně delegovala. Vedení DDM kvalitu poskytovaného vzdělávání průběžně sleduje a hodnotí, do hodnotících procesů vhodně zapojuje také sebehodnocení jednotlivých pedagogů. Pracovníkům je poskytována efektivní individuální zpětná vazba i potřebná metodická podpora včetně případných doporučení pro zlepšení, což se pozitivně odráží v dlouhodobě vysoké kvalitě poskytovaného vzdělávání i v dosahovaných výsledcích. Vysokou kvalitu poskytovaného vzdělávání i celkovou spokojenost potvrdily také výstupy externího dotazníkového šetření, které vedení DDM realizuje v intervalu jednou za dva roky.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno podle potřeb DDM i zájmu pedagogů. Jejich profesní rozvoj ředitelka nejen podporuje, ale sama se na něm v součinnosti s Technickou univerzitou v Liberci a Národním pedagogickým institutem aktivně podílí jako vyučující a lektorka. Všichni interní pedagogové jsou odborně kvalifikovaní pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají na vysoké odborné i osobnostní úrovni. Z celkového počtu 122 externích je pouze 15 pedagogických pracovníků bez požadované odborné kvalifikace, což je vzhledem k běžným personálním obměnám (např. z důvodu stěhování, změny zaměstnání, pobytu v zahraničí aj.) příznivá situace.

Běžný denní kontakt, vhodně nastavený elektronický informační systém a sdílené elektronické prostředí umožňují rychlý přenos informací a účinnost řízení i organizaci vzdělávání zefektivňují a podporují. Informace k obsahu, průběhu i organizaci zájmového vzdělávání a také o chodu školského zařízení jsou předmětem pravidelných porad i jednání dozorčí rady. Důležitou součástí interní evaluace jsou pravidelná setkávání se všemi externisty, která vedení DDM organizuje dvakrát ročně. Komunikace s účastníky zájmového vzdělávání, jejich zákonnými zástupci, případně dalšími aktéry probíhá nejčastěji formou e-mailů, osobního jednání, případně telefonicky. Účastníci, jejich zákonní zástupci

i veřejnost jsou informováni také prostřednictvím nástěnek v DDM a webových stránek. Činnost školského zařízení je veřejně prezentována formou kulturních a společenských akcí a širokého spektra přehlídek a soutěží. Informace a aktuality jsou zveřejňovány v médiích (např. Liberecký zpravodaj, Živá kultura), na portálech města i kraje a na sociálních sítích.

Inovace a udržování vysoké kvality poskytovaného vzdělávání podporuje zapojení školského zařízení do městských, krajských a evropských projektů a programů, které umožňují prohlubování a sdílení pedagogických dovedností, obohacování aktivit i zkvalitňování materiálně technických podmínek pro vzdělávání. Prostorové a materiálně technické podmínky se v DDM od minulé inspekční činnosti výrazně zlepšily, prostředí je estetické a podnětné. Rozlehlá zahrada byla zásadně upravena a revitalizována. Byly zde vybudovány např. venkovní učebna, ptačí pozorovatelna, lanové centrum, účastníci mají k dispozici řadu herních i didaktických prvků, k prezentaci zájmové činnosti i přehlídkám slouží nové pódium. Materiální vybavení učeben a pracoven je v souladu s požadavky pedagogů a účastníků vzdělávání průběžně obnovováno a modernizováno. Bezbariérové prostory V-klubu jsou k dispozici zájemcům od deseti do dvaadvaceti let, případně i starším. Ubytovací zařízení (Oldřichov v Hájích a dvě turistické chatky v Desné) byla rekonstruována a účelně modernizována. Celoročně poskytují kvalitní zázemí pro pobytové aktivity DDM, spolupracujících škol i dalších partnerů včetně možnosti pronájmů k rekreačním účelům.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá podle vzdělávacího programu a programů příležitostných a táborových činností, které jsou každoročně aktualizovány podle společenské poptávky a zájmu uchazečů. V době inspekční činnosti byla hodnocena pravidelná činnost zájmových útvarů.

Charakteristickými znaky vzdělávání byly příjemná pracovní atmosféra, dodržování nastavených pravidel a vysoká účast zapsaných účastníků. Sledované aktivity rozvíjely zejména složku znalostní, dovednostní a postojoyou. Probíhaly v souladu s ročními plány zájmových útvarů, respektovaly věk účastníků i jejich individuální potřeby. Pedagogové volili vhodné metody a formy práce, jejich vztahy s účastníky byly korektní a přátelské. Veškeré činnosti byly pečlivě naplánované, s promyšlenou strukturou včetně seznámení účastníků s cílem, tématem a způsobem vyhodnocování. Patrná byla průběžná motivace, diferenciací a gradování úkolů. Nedílnou součástí vzdělávacího procesu bylo vhodně zařazované ocenění výkonu i projevené snahy, pedagogové účelně využívali formativní hodnocení. Přiměřeně posilovali sebedůvěru účastníků, podporovali jejich samostatnost a odpovědnost za svá rozhodování, podněcovali zdravou soutěživost a týmovou spolupráci. V průběhu vzdělávání pedagogové vhodně zařazovali potřebné chvílky pro odpočinek, relaxaci a pitný režim. Pro zajištění bezpečnosti, ale i z důvodu individuálního přístupu k účastníkům je vhodným organizačním opatřením posílení některých zájmových útvarů o dalšího pedagoga.

Sledované činnosti vycházely ze zájmů a potřeb účastníků. Podporovaly kreativitu a nápaditost (např. keramika), jemnou motoriku (např. papíroví modeláři, elektronika), rozvoj komunikačních dovedností i konverzační pohotovosti (angličtina, konverzace v anglickém jazyce). Posilovaly pozitivní vztah k pohybu, sportu a zdravému životnímu stylu i zdravé výživě (sportáček pro cvalíky, jóga, tzv. „Opičárny“, lehká atletika, balet), k přírodě a zvířatům (botanický kroužek, chovatelské kroužky). V hudebně zaměřených útvarech (kytary, flétničky) byl naplňován hlavní cíl prožít radost ze hry. I ve skupinové výuce byl uplatněn individuální přístup a účastníci byli vhodně motivováni k nácviu

skladeb s respektem k jejich schopnostem, dovednostem i nadání. Praktické dovednosti, pracovní kompetence, kompetence k učení i k řešení problémů byly rozvíjeny např. v badatelském kroužku i v zájmovém útvaru vaření.

Účastníci byli systematicky vedeni k dodržování pracovních postupů i pořádku při jednotlivých činnostech. Úkoly řešili nejen dle návodů a doporučení pedagogů, ale měli i dostatek příležitostí pro vlastní tvořivost a nápaditost. Pedagogové často navazovali na zkušenosti účastníků z každodenního života a podporovali praktické využití osvojených znalostí i dovedností. Efektivitu vzdělávání posilovalo účelné využívání vhodných pomůcek, nástrojů, názorných ukázek a modelů i sportovního vybavení.

Převážná část sledovaných aktivit V-klubu byla založena na jejich dobrovolnosti a zapojení účastníků do nabídky spontánních činností. Pedagogové účastníky vhodně motivovali a podporovali je v jejich zájmech mj. nabídkou pravidelných týdenních a měsíčních soutěží s různorodým zaměřením. Vhodné podmínky pro integraci vytváří V-klub také účastníkům s odlišným mateřským jazykem, kteří se do sledovaných činností aktivně zapojovali. Příkladem byl individuální přístup k účastníkům při jejich přípravě na školní výuku. Důležitým aspektem činnosti klubu je poskytování sociální opory účastníkům, kterým umožňuje sdílení zážitků a zkušeností, získání rady či pomoci v případě obtížné životní situace.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 se spektrum vzdělávací nabídky významně rozšířilo, zvýšil se počet zájmových útvarů i uskutečněných pobytových a příměstských táborů včetně aktivit pro předškolní děti, o které je tradičně velký zájem. Obdobně vzrůstající tendenci má také počet účastníků zájmového vzdělávání. V porovnání s rokem 2017, kdy se ve 143 zájmových útvarech vzdělávalo 1 463 účastníků, se v aktuálním školním roce k termínu inspekční činnosti ve 196 zájmových útvarech vzdělávalo 2 086 účastníků.

Cíle zájmového vzdělávání jsou definované ve vzdělávacím programu a rozpracované v plánech jednotlivých zájmových útvarů. V závěru školního roku DDM systematicky provádí zhodnocení všech realizovaných aktivit, včetně naplnění výchovně vzdělávacích cílů. V případě zjištění nedostatků vedení školského zařízení i pedagogové přijímají pro další období vhodná opatření ke zlepšení.

Nástroji pedagogů pro hodnocení výsledků vzdělávání a vzdělávacího pokroku účastníků poskytovaného zájmového vzdělávání jsou především vlastní pozorování a verbální zpětná vazba, dokumentace finálních výrobků účastníků, vystoupení pro rodinné příslušníky, veřejná vystoupení a přehlídky. Účastníci některých zájmových útvarů obdrží také osvědčení o jejich absolvování.

Výsledky individuální a skupinové činnosti účastníků jsou nejvíce patrné z jejich účasti v odborných soutěžích a přehlídkách. DDM úspěšně organizuje pro školy a školská zařízení v regionu a ve spolupráci s nimi vědomostní olympiády i sportovní a dovednostní soutěže. Příkladem je realizace organizačně náročné atraktivní vědomostní a tvůrčí soutěže Moje město Liberec. Vysokou kvalitu poskytovaného vzdělávání i odbornost a osobní nasazení pedagogických pracovníků deklarují opakovaně výborná umístění účastníků nejen ve sportovních a modelářských soutěžích. Příkladem je první místo v Evropě v radioorientačním běhu, přední místa na republikové úrovni v twirlingu. Úspěchy každoročně zaznamenává také loutkové divadlo „Spojáček“.

Dlouhodobě oblíbené jsou u veřejnosti aktivity pro rodiče s dětmi, které přispívají k podpoře výchovné funkce rodin, mezi ně patří také tematicky zaměřené zážitkové akce (např. Pohádkový les).

DDM v potřebném rozsahu poskytuje talentovaným účastníkům poradenské služby a zajišťuje jim metodickou pomoc. V oblasti péče o účastníky s potřebou podpory účinně spolupracuje se zákonnými zástupci. Významně se podílí také na jejich úspěšné socializaci.

K trvalému rozvoji a dobrým výsledkům přispívá také dlouhodobě rozvíjená spolupráce s vnějšími partnery, zejména se školami, zřizovatelem, Eurocentrem Liberec, krajským úřadem a místním infocentrem. V průběhu inspekční činnosti byla zřetelná také úspěšná spolupráce se zákonnými zástupci účastníků.

DDM vychází vstříc dlouhodobému zájmu veřejnosti o aktivní naplnění volného času dětí a žáků v průběhu letních prázdnin a nabízí různorodou táboremou činnost. Kromě velmi oblíbených příměstských táborů organizuje řadu tematicky i rekreačně zaměřených pobytových táborů. Novinkou je pobytový tábor pro děti s rodiči nebo prarodiči.

Inspirativní je pravidelná činnost zájmového útvaru Městský parlament, jehož členy jsou delegovaní zástupci žáků libereckých škol. Jejich vzájemná součinnost, propojení a úzká spolupráce s vedením města, Eurocentrem Liberec a dalšími partnery, a především aktivní přístup ke společným tématům, poskytují účastníkům řadu příležitostí k rozvoji aktivního občanství a osvojení osobnostně sociálních kompetencí a dovedností potřebných k jejich úspěšnému začleňování do života v moderní společnosti. Získaná praxe a individuální zájem jsou přínosné také při rozhodování o výběru jejich budoucí profesní orientace.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Ředitelka vede DDM Větrník od roku 2016 a ve své funkci byla v roce 2022 znovu potvrzena.
- Vedení školského zařízení ve spolupráci se zřizovatelem i účastí v mnoha projektech průběžně obnovuje a zlepšuje materiálně technické podmínky pro svou činnost.
- Od minulé inspekční činnosti v roce 2017 se zvýšil zájem veřejnosti o nabízené činnosti a aktivity včetně spontánní činnosti ve V-klubu. Rozšířila se a zatraktivnila nabídka zájmových útvarů.
- Výrazně se navýšil počet zájmových útvarů, táborů i počet účastníků zájmového vzdělávání. Realizací příměstských a pobytových táborů v době školních prázdnin DDM uspokojuje zvýšený zájem veřejnosti o zajištění aktivního trávení volného času účastníků a atraktivní program.
- Přetrvává vzájemně přínosná spolupráce se sociálními partnery podporující naplňování vzdělávacího programu i realizaci strategií předcházení rizikových jevů.

Silné stránky

- Školské zařízení v souladu se strategií svého rozvoje dlouhodobě úspěšně naplňuje reálně stanovenou koncepci. (1.1)
- Pestrá nabídka pravidelných i příležitostných zájmových aktivit je v souvislosti s novými trendy a vývojem zájmu veřejnosti průběžně rozšiřována a obohacována. (1.2)

- Školské zařízení aktivně spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery, posiluje sounáležitost účastníků zájmového vzdělávání s městem a regionem, podílí se na komunitním životě. Smysluplným a aktivním využitím volného času účastníků vzdělávání významně přispívá k prevenci jejich případného rizikového chování. (1.5)
- Řídící a kontrolní mechanismy včetně transparentního systému pravidelné evaluace jsou účelně nastaveny, podporují efektivní řízení pedagogických procesů a přispívají k úspěšnému naplňování koncepčních záměrů školského zařízení. (2.1)
- Další finanční prostředky získávané s podporou zřizovatele a úspěšnou projektovou činností jsou účelně využívány k revitalizaci a modernizaci prostorových podmínek i zkvalitnění materiálně technického zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti školského zařízení. (2.4)
- V souladu s Etickým kodexem DDM Větrník pedagogové komunikují s účastníky zájmového vzdělávání i svými kolegy zdvořilým a přátelským způsobem, projevují vstřícnost a zájem, při činnostech vytvářejí podporující a příznivé klima. (3.2)
- Uplatňované formy a metody práce významně podporují rozvoj osobnosti, klíčových kompetencí a nadání účastníků zájmového vzdělávání a to nejen v oblastech jejich zájmu. (4.2)

Příklad inspirativní praxe

- Příkladem inspirativní praxe je činnost zájmového útvaru Městský parlament, jehož členy jsou delegovaní zástupci žáků libereckých škol. Jejich vzájemná součinnost, propojení a úzká spolupráce s vedením města, Eurocentrem Liberec a dalšími partnery, a především aktivní přístup ke společným tématům, poskytují účastníkům řadu příležitostí k rozvoji aktivního občanství a osvojení osobnostně sociálních kompetencí a dovedností potřebných k jejich úspěšnému začleňování do života v moderní společnosti.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Domu dětí a mládeže Větrník, Liberec, příspěvkové organizace vydaná s účinností od 1. 9. 2016 včetně Příloh ke zřizovací listině
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky domu dětí a mládeže s účinností od 1. 9. 2016 na období 6 let včetně Potvrzení o setrvání ve funkci ředitelky v dalším šestiletém funkčním období do 31. 8. 2028
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT ze dne 1. 12. 2023
4. Výkaz o činnosti střediska volného času (Z15-01) podle stavu k 31. 10. 2023
5. Vnitřní řád Domu dětí a mládeže Větrník vydaný s platností od 1. 9. 2023
6. Organizační řád DDM Větrník vydaný s platností od 1. 9. 2016
7. Školní vzdělávací program DDM Větrník 2023/2024 vydaný s platností od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024
8. Vzdělávací plány pro zájmové a příležitostné činnosti, školní rok 2023/2024
9. Deníky zájmových útvarů, školní rok 2023/2024 (vzorek)
10. Rozvrhy zájmových útvarů ve školním roce 2023/2024
11. Přihlášky, školní rok 2023/2024 (vzorek)
12. Výroční zpráva školského zařízení za školní rok 2022/2023, Hodnotící zpráva ze dne 20. 10. 2023

13. Elektronický informační systém (vzorky – evidence, přihlášky, organizace a přehledy zájmových útvarů, příměstských a pobytových táborů, deníky)
14. Plán kontrolní činnosti zájmového vzdělávání pro školní rok 2023/2024 ze dne 18. 9. 2023
15. Záznamy z hospitací, školní rok 2023/2024
16. Zápisy z porad zaměstnanců, školní rok 2023/2024
17. Personální dokumentace ve vztahu k odborné kvalifikaci interních a externích zaměstnanců, školní roky 2022/2023, 2023/2024
18. Etický kodex zaměstnance DDM Větrník vydaný s platností od 1. 9. 2016
19. Plán DVPP 2023/2024 a dlouhodobý plán DVPP s účinností od 18. 9. 2023
20. Inspekční zpráva České školní inspekce čj. ČŠIL-696/17-L ze dne 4. 12. 2017
21. Webové stránky www.ddmliberec.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušného inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kamila Havlíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice

20. 12. 2023